

Årsplan, kulturfag, 8.klasse, 22/23

<u>Fakta og baggrundstekster i kulturfagene</u>	Som afsæt for kulturfagene benyttes Clios portaler til de tre fag; kristendom, historie og samfundsfag. Portalerne er kendetegnet ved både grund- og faktatekster, som giver et godt afsæt til det videre arbejde med et overemne. Ofte er teksterne ledsaget af videoer, grafik, billeder og fotos.
<u>Kilder i kulturfagene</u>	Udover de kilder, som findes på portalerne, vil der i kulturfagene inddrages kilder i et relevant og meningsfuldt omfang. Det kan være alt fra nyhedsudsendelser, debatprogrammer, podcasts, artikler fra både opinion- og informationsgenren, pressefotos, kunst, dokumentarudsendelser, spillefilm, bibeltekster, salmer osv. Der arbejdes kildekritisk med kilderne i alle fag, så eleverne får et kendskab til tendens, motiv, ophav, sammenhæng og brug.
<u>Kulturteknikker</u>	I alle forløb indlægges kulturteknikker, som eleverne bruger til at formidle deres viden, indsigt og forståelse af et emne. Det munder ud i små produktioner som kan være: podcasts, it-baserede fremlæggelser, film, billeder, dramatiseringer, rollespil, foldebøger, undersøgelser, interviews osv.

Samfundsfag	Underemner	Problemstillinger	Læringsmål
Forbrydelse og straf	Identitet og fællesskaber	Hvordan vil Danmark se ud, hvis der ikke fandtes nogen love?	Jeg kan forklare de forskellige typer af straf i Danmark.
	Ungdomskriminalitet	Hvorfor ender nogle unge i kriminalitet?	Jeg kan forklare forskellige formål med straf.
	Forebyggelse og typer af straffe	Hvordan finder man ud af, hvad der er en fair straf for en given forbrydelse?	Jeg kan forklare årsager til ungdomskriminalitet og bandekriminalitet.
	Retfærdighed og retsfølelse	Hvad er den bedste måde at bekæmpe kriminalitet på?	Jeg kan diskutere for og imod hårde/lempelige straffe.
	Retsstat og rettigheder	Hvilke former for kriminalitet er værst?	Jeg kan diskutere begreberne retsfølelse og retfærdighed.
		Hvorfor bliver nogle mennesker fastholdt i kriminalitet?	Jeg kan diskutere muligheder for at bekæmpe kriminalitet blandt unge.
		Hvorfor er unge mænd mere kriminelle end andre grupper i samfundet?	

Danmark – demokrati og grundlov	Grundlov	Hvordan, hvorfor og hvornår blev Grundloven indført i Danmark?	Jeg kan med udgangspunkt i Grundloven forklare begreberne magtens tredeling, ytringsfrihed og forsamlingsfrihed.
	Retsstaten og rettigheder	På hvilken måde sikrer Grundloven den enkelte borgers friheds- og menneskerettigheder?	Jeg kan redegøre for de muligheder, Grundloven giver mig som borger i Danmark.
Dansk politik og politiske ideologier	Styreformer	Hvordan kan man tage aktiv del i det demokratiske samfund, og har man overhovedet pligt til dette?	Jeg kan med udgangspunkt i Grundloven forklare, hvilken styreform vi har i Danmark.
	Demokratisk deltagelse		
	Politiske ideologier		
	Værdi- og fordelingspolitik	Hvordan afspejler de politiske ideologier sig i de politiske partier, der sidder i Folketinget i dag?	

			<p>Jeg kan forklare, hvad direkte og repræsentativt demokrati er.</p> <p>Jeg kan diskutere, hvordan det danske samfund ville være anderledes med en udemokratisk styreform.</p> <p>Jeg kan vurdere, hvordan den enkelte borger kan deltage i demokratiet.</p> <p>Jeg kan diskutere, hvordan demokrati kan betragtes som både en livsform og en styreform.</p> <p>Jeg kan beskrive de klassiske politiske ideologier.</p> <p>Jeg kan genkende ideologiske grundholdninger.</p> <p>Jeg kan koble politiske udsagn til de klassiske politiske ideologier.</p>
<p>Det danske arbejdsmarked</p>	<p>Social status</p> <p>Den danske model</p> <p>3-parts forhandlinger</p> <p>Overenskomster</p> <p>Fagforeninger</p> <p>Arbejdsgiver- og tager</p> <p>Uddannelse</p>	<p>Hvorfor betyder arbejdet så meget for danskerne?</p> <p>Hvordan hænger arbejde og social status sammen?</p> <p>Hvordan finder man den rette balance mellem arbejde og fritid?</p> <p>Hvorfor har vi forskellige syn på det at arbejde?</p>	<p>Jeg kan diskutere globaliseringens betydning for den danske model.</p> <p>Jeg kan reflektere over de forskellige livsformer; den selvstændige, lønmodtageren og den karrierebundne livsform.</p> <p>Jeg forstår den danske model og kan diskutere fordele og ulemper.</p>

	<p>Strejke</p> <p>Lockout</p>	<p>Hvordan er det danske arbejdsmarked organiseret?</p> <p>Hvad gør det danske arbejdsmarked særligt?</p> <p>Hvilke fordele og ulemper er der ved det danske arbejdsmarked?</p> <p>Hvilken rolle spiller fagforeninger?</p> <p>Hvilken rolle spiller arbejdsgiverforeninger?</p> <p>Hvordan vil fremtidens arbejdsmarked se ud?</p> <p>Hvad er forskellen på strejke og lockout?</p>	
--	-------------------------------	--	--

Historie	Underemner	Problemstillinger	Læringsmål
Danmarks grænser	Kalmar-union Helstat Treårs-krig Anden slesvigske krig Stormen på Dybbøl Genforeningen	Hvilken rolle spiller Skåne, Halland og Blekinge i danmarkshistorien? Hvorfor tabte vi Norge i 1814? Hvad var problemet med helstaten, og hvilken betydning fik første og anden slesvigske krig for nationen? Hvordan kom 1. verdenskrig til at påvirke Danmarks grænser? På hvilken måde er 100-året for Genforeningen blevet markeret i Danmark, og hvilke udfordringer har grænselandet i dag?	Jeg kan forklare, hvor Danmarks grænser har tegnet sig igennem tiden redegøre for årsagerne hertil. Jeg kan diskutere national identitet, og hvilken betydning begrebet især i tilknytning til Syd- og Nordslesvig. Jeg kan arbejde kildekritisk med kilder fra genforeningen.
Første verdenskrig	Alliancerne under 1. verdenskrig Optakten til 1. verdenskrig Første verdenskrig og Sønderjylland Genforeningen	Hvorfor brød 1 verdenskrig ud, og hvad kendetegnede krigens forløb og alliancer. Hvilken rolle spillede industrialiseringen på krigens metoder, og hvad resulterede metoderne i under og efter krigen? Hvilken indflydelse havde 1 verdenskrig på 2 verdenskrig, og hvorfor er det stadig aktuelt og vigtigt at forholde sig til 1 verdenskrig? <hr/> Danmark og 1. verdenskrig Hvilken rolle spillede Sønderjylland og Danmark under og efter 1. verdenskrig? Og hvordan kan vi se og mærke sporene fra krigen i Danmark i dag? Hvad har Genforeningen med 1 verdenskrig at gøre?	Jeg kan give forklaringer på, hvorfor 1. verdenskrig startede. Jeg kan belyse problemstillinger omkring 1. verdenskrig med afsæt i kilder. Jeg kan give forklaringer på, hvilke konsekvenser 1. verdenskrig fik. <hr/> Jeg kan analysere historiske kilder og gøre brug af kildekritiske begreber. <hr/> Jeg kan forklare Danmarks rolle under 1. verdenskrig og sætte krigen i sammenhæng med Genforeningen i 1920.

<p>Anden verdenskrig</p>	<p>Optakten til og årsagerne til krigens udbrud.</p> <p>Alliancerne under 2. verdenskrig og krigens forløb og afslutning.</p> <p>Holocaust</p>	<p>Hvorfor brød 2 verdenskrig ud, og hvad kendetegnede krigens forløb og alliancer.</p> <p>Hvilken indflydelse havde 2 verdenskrig på Den kolde krig, og hvilke internationale organisationer opstod i kølvandet på 2. verdenskrig?</p> <hr/> <p>Hvad er antisemitisme og hvordan opstod den i 30 ´ernes Tyskland?</p> <p>Hvad er Nürnberglovene et udtryk for – politisk og menneskeligt?</p> <p>Hvilke konsekvenser fik de nazistiske aktiviteter rettet mod den jødiske befolkning i Tyskland, og hvordan ser vi sporene af det i dag?</p> <p>Holocaust var et folkedrab; kunne noget lignende forekomme i dag? Og har vi set eksempler på det efterfølgende i Europa?</p>	<p>Jeg kan give forklaringer på, hvorfor 2. verdenskrig startede.</p> <p>Jeg kan redegøre for og forklare krigens forløb og alliancer.</p> <hr/> <p>Jeg kan diskutere krigens betydning for eftertiden og i dag.</p> <hr/> <p>Jeg kan undersøge og bruge kilder til at belyse dele af nazisternes jødeforfølgelse og holocaust.</p> <p>Jeg kan forklare om forholdene i 30 ´ernes Tyskland – politisk og socialt.</p> <p>Jeg kan forholde mig til virkemidler i den nazistiske propaganda.</p>
---------------------------------	--	---	--

Kristendom	Underemne	Problemstillinger	Læringsmål
Luther og reformationen	<p>Frelse</p> <p>Gode gerninger og tro</p> <p>Individet / subjektet</p> <p>Det personlige forhold til gud</p>	<p>Hvilke årsager og forklaringer er der på reformationen i Danmark, og er Luthers tanker stadig aktuelle?</p> <p>Hvilken forskel er der på den katolske og protestantiske kirkes kristendom? Og hvordan kommer protestantismen til udtryk i dagens Danmark.</p> <p>Hvad menes der med Luthers udtryk: "Det personlige gudsforhold"? Og hvordan kan man tale om, at det er en moderne måde at tænke på?</p>	<p>Jeg kan give forklaringer på reformationens årsager.</p> <p>Jeg kan sammenligne den katolske og den protestantiske kristendom.</p> <p>Jeg kan diskutere reformationens betydning for menneskers forståelse af tilværelsen.</p> <p>Jeg kan diskutere reformationens betydning ud fra forskellige kilder.</p> <p>Jeg kan diskutere, hvilke forandringer i troen reformationen i Danmark medførte.</p>
De tre store monoteistiske religioner; Jødedom, Kristendom, Islam	<p>Religiøse typer</p> <p>Sekularisering</p> <p>Religion og kultur</p> <p>Religionen før og nu</p>	<p>Hvilket trosgrundlag bygger de tre religioner på, og hvilke ligheder og forskelle er der imellem dem?</p> <p>Hvordan kommer religionerne til syne i Danmark, og hvilke fordele og ulemper kan der være ved dette?</p> <p>Kan man adskille religion, kultur og tradition – hvorfor – hvorfor ikke?</p>	<p>Jeg kan forklare de tre store monoteistiske religioners trosgrundlag.</p> <p>Jeg kan forklare forskelle og ligheder imellem de tre store religioner.</p> <p>Jeg kan give eksempler på og analysere religioners fremtrædelsesformer i Danmark.</p> <p>Jeg kan give eksempler på og analysere religiøse ritualer og symbolers betydning for menneskers liv i den danske kultur.</p>

Livsfilosofi og etik	Underemner	Problemstillinger	Læringsmål
	Etik Moral Pligt- og nytteetik Fornuft og tro Lykke og sandhed	Hvad er vejen til det gode liv? Hvilke bud giver filosofferne på det gode liv, og kan det moderne menneske spejle sig i det? Hvordan træffer man et "etisk godt valg", og hvad begrundes man sit valg med?	Jeg kan reflektere over forskellige etiske principper. Jeg kan fortolke en lignelse og perspektivere dens budskab til nutiden. Jeg kan forklare begreberne etik, moral, fornuft, tro og filosofi.